

Toe wijk A nog wijk A was

Toe d'r an mijn onderlest gevrooge wier of dà 'k messchie ok nog 'n duit in de zak wou doen bij d'n opening van de tentôonstelling over Wijk A in 't meseum, hê 'k drek gezeed: "Schaait 'r nou toch gaauw uit. Wijk A? Wat mot ik daer nou van wete. 'k Ben gekipt en gebroeid op d'n ouwe uitbraaiding. Gebore aan 't Klaaindiep bij de Westeburg en opgegroeid in de Legebordebuurt van Jôst de Puts. We speulde in ons aaige parredijsie, de tuin van Nieuwpoorte en de hoepelschure van Jan de Gaait of op 't baggermatterjaol in de haove. 'k Moch as kaaind trouwes nooit nie vedder komme as net verbij d'n Ôostebrug". Daer weunde m'n opoe en tante Neel op B 94 en 't zellefde huisie staot 'r nog aaltijd in 't stoepie van bakker de Ruiter. 'n Echt buitendijks stoephuisie, waer de kistplanke voor de deur mosse as in de winter de noordwestersturreme 't waoter hôog opzwepte. Aan 't schuurtie vast, sting 'n ouwerwetse buiteplee. Je weet wel, zô êên mè zô 'n hartie in d'n deur. Die deure, die je met 'n wurreveltjie op slot kon doen, die wazze aaltijd veuls te kort. Zôdoende kò je onder d'n deur deur kijke wie of d'r op zat. Ommers, as tie bezet was, dan stakke d'r aaltijd wel 'n paor klompe, laerze of schoene onderuit. 't Tonnechie, waer d'n ontlasting in viel, wier geregeld deur m'n opao van moeders kant 's aeves in d'n donker opgehaold om z'n vollekstuintjie mee te meste. Die menselijke uitwaarepsele wiere versneeje mè kippestront in 'n grôôt afgedankt 200 liter olievat. As tie daer in sting te roere, dan kon 't op z'n akkertie, en trouwes in d'n hêêle Willegehof, knappies meure, dat weet 'k nog mor aals te goed.

Kaojlappers en Kaojlôpers

Mor goed, dut was eeffies 'n uitstappie. Wà 'k ok nò goed zat weet, is dat "De Kaoj" 'n stuk van Wijk A op 't Bove-end van Slierecht is. Volleges mijn is 't aailijk van oudsher 't verlengde van de Zwijnskaoi die in de polder van de Waerd deurlôopt tot aan Wengerde toe en daer saome met aandere kaoichies de waoterkeringe in d'n Alblasserwaard vurremde. De Kaoj, waervan ze mijn as klaain kaaind van wijs maakte dà ze daer op de grens mè Giessendam vroeger de wêrld dichtplakte met ouwe kraante. De Kaoj, waer of datte de loi die daer weunde of vandaen kwamme Kaoilappers genoemd wiere en mêêstal wier die benaoming als scheldwoord bedoeld. Trewaail Kaojlapper aailijk niks meer of minder betekent as: dijkwaareker, maoker van kaoje, net as dà je ketellapper of schoenelapper kon weze, of as glaozewasser 't raomt lapte. Kaojlappers wazze in onze ôoge onverschillige rauwe loi, die 't nie zô naauw namme met de norreme en waerde. Ze zope as tempeliers, mor konne waareke as paerde en ze han stuk voor stuk ok weer de mooiste scheld- of bijnaome, waervan 'k hier aallêên mor Doeze, Torre en Truule zel noeme. Naest Kaojlapper, kò je ok nog Kaojlôper weze. Kaojlôpers dà wazze de waerekloi die op de loswal aan de haovekaoj schepe laojde en loste. In de zêêhaoves noemde ze 't: sjouwerman of stuwedor. 't Is mor dà je 't weet.

Kaoj of Kaoui?

Mor nou nog is over onze aaige Kaoui, waer de Jodekaarek sting. Schrijf ie Kaoui nou met 'n Jaacob of met 'n Izak op 't end in 't Slierechs? Kaoj is in 't Standerd Nederlans vertaald: kade, mor evegoed ok kaai, dus is 't mor net waer of ie voor kiest. 't Kan en mag daerom aalle twêê. Mor d'r is ok nog een aandere verklaoring voor kaai en dat schrijf ie in 't Slierechs enkeld en allêên met 'n Izak. 't Komt van kaon en dat kanne me aamel nog as ressie van 'n stuksie uitgebakke spek of rundvet. Kaoichies of Kaontjies, 't was 'n traktaosie as ie 't

vroeger op ie brôôd kreeg. Kaoilapper zou daerom ok nog zôôiets as “kaontjiesbakker” hebbe kanne betekene, mor daer glôôf ik tetaol niks van. Nae de Kaoi kreeg ie de Zaoi. Zaoi is volleges mijn afgelaaid van zaet. In 't Nederlans: zaet of zelling, 'n zandplaet die bij lêêg waoter drôôg vaalt. Bôôtjies wiere bij hôôg waoter op de zaet omhômog gevaere en bij lêêgeb kò je d'r rondom hene lope om ripperaosies te doen. Zôôdoende zijn daer indertijd netuulijk ok zôôvel scheepswurrefies ontstaen. 't Êêste stoepie was buitendijks, net verbij de Gasfebriek en hiettende de Meulestoep omdà daer ooit 'n meule het gestaon, dà snappe jullie zeker ok wel? An d'n binnekant van d'n dijk kreeg ie vervolleges de Zaoistoep en dan d'n Hoef. Die stoep wier zô genoemd omdat ie de vurrem had van 'n paerdehoef. D'n Hoef dus, nie te verwarre met 't stuk dijk vedder op wat d'n Hoek genoemd wier. D'n Hoek mò gelôôpe hebbe van bekant de Waotertoren tot de Boslaon, buitendijks weet 'k daer aallêên Marrenaothao nog te noeme en aan de binnekant school I en de Wiel waer jaere lang vuilis in wier gestort. Vedders hadde me op Wijk A nog, naest 'n dot stoepies die hêêlemael gêênêêns 'n aage naam hadde, 't Ôôlogstoepie, Rijsdijkestoep, de Poelestoep, 't Orliejans, de Juliaonaostoep en teslotte de Bosstoep, daernaeg begon Wijk B.

M'n moeder hà gelijk

Wijk A, waer of dà 'k volleges m'n moeder beter mor nie kon komme, omdà je dan zwaer de kans liep om 'n flink pak op ie faolie te krije van de Kaoilappers. Toe me grôôter wiere, gonge me d'r wel is voeballe op d'n driehoek. Dà was 'n klaain grasveldjie onderaan de Wittebrug tusse de Rijksweg en 't fietspad naer Giessendam. Azze me daer prongeluk mè voeballe wonne, verlore me mè vechte, want ze konne daer aareg slecht tege d'r verlies. M'n moeder hà gelijk! 'k Het 'r laeter op mijn manier ok nog gevreeje. Êêst host bij de Wittebrug en laeter bekant bij de Wiel. 't Is niks geworre tusse mijn en die Kaotjies. Mor m'n ouwste zuster het de waere wel op Wijk A gevonge. Ze is al meer dan 55 jaer gelukkig getrouwd en heur man weunde in êên van de huisies die bekend stinge as: De Kaallekloods. Vroeger A 402 en nou Revierdijk 234. Zô zie je mor dà 'k tò nog 't êên en aore wis te vertelle over wijk A, toe 't nog wijk A was!

Huib Kraaijeveld

P.S. Dien tentôônstelling in 't Slierechs meseum over Wijk A is echt de moeite waerd, ok as ie d'r nie opgegroeid ben. Ok komt 'r elleke zaeterdagmiddag om 3 uur, en wie weet, bij veul belangstelling, ok op de woensdagmiddag, iemand van ons diëlectploegchie in 't Slierechs wà vertelle over Wijk A. 't Aalderleste nieuws is aaltijd te leze op de website van de verêêniging: www.historie-sliedrecht.nl

